

Fará una entremaliadura cada diumenge

ANY I | BARCELONA 31 JANER 1904 | NÚM. 5

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Rambla de las Flors, 11
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Catalunya: un any. . . 3 pessetas
Idem: un semestre. . 2 id.
Extranger: un any. . 5 id.

Si la Candelera plora
lo fret es fora,

Si la candelera riu
lo fret es viu.

Entremaliaduras

¡Quín home lo senyor Pauet; ja vos dich jo qu' es de lo més campetxano que hi conegut. Ja feya días que 'm deya:—Patufet, ¿que no vens á veurer lo pessebre?—Sí, senyor, li deya jo; pero ¿qu' es cas de poguer, si lo periodisme me roba totas las horas vagativas? Pero á l' últim no vaig poguer més; figureuvos qu'era lo día del seu sant. Jo que no he faltat may cada any á donarli los *Bons días,* aquell día sí que vaig aná á casa lo senyor Pauet á dirli la *Décima* y ell tot cofoy me va presentar com si fos un personatje, á tots los concurrents, qu' axís que varen saber quí era jo, ¿ne voleu de abrassadas y petóns? Es veu qu' axó de la Prensa dona molta anomenada, puig tothom me coneixía. Jo, es clar, vaig fer com qui no se 'n adona.

Varem esperar una mica perque lo senyor Pauet encengués lo Pessebre y tot seguit entrarem á veurel. ¡Manoy qu' era bonich! tot era á son puesto, lo Naixement ab los tres Reys qu' adoravan al Jesuset; per xó los Reys no hi havían de ser perque n'era passada la diada; pero com que son las tres *pessas* mellors que té 'l senyor Pauet, ell los hi posa tota la temporada, de desde Nadal fins á la Candelera.

Pero lo més bonich de tot es un automóvil qu' anava de Beethlem cap á Jerusalem á fer saber la noticia d' haver nascut el Mesías. ¡Eh, quina pensada!

¡Ah! y parlant de tot qu' hi trobeu en lo meu *cop de cap* d' anar á fer una visita al Alcalde. ¡Eh! Ja veureu;

jo vaig pensar: t' has de fer coneixer ó si no t' esposas á quedar malament. ¿Sí? donchs primer de tot á veurer lo senyor batlle, perqu' en mitg de tot, diuhen qu' ell representa á Barcelona, y vaige que no 'm va rebre malament que diguessim, com ja vos vaig esplicar. Pero al sortir de casa la ciutat m' encaro ab En Joan Fivaller y li dich: ¿Qué tal, Conceller?—¡Ay noy! me va dir, qué poch pensava ab tú are.—¿Y donchs, Conceller, ab qué pensavau? —Son tan complicats los meus pensaments, qu' ets massa jove per compendrels.

Pobre home, com qu' es vell ja rapapieja; pendrem á mí per jove quan tinch més anys que Noé; poch se deu recordar que quan ell era una criatura, la seva avia ja n' hi parlava de mí. Pero jo vaig fer lo desentés y li vaig dir:

—Donchs, senyor Fivaller, ¿qué conta de nou?

—¿De nou dius? tot es vell, per desgracia, y d' una mena que 's corca tot que ja no 'n queda rastre de lo qu' era avans. Valga que la pedra marbre no 's passa; si no, ja ni s' en recordarían de la meva figura.

Mireu, 'm deixá més trist la seva contesta, que no vaig saber que dirli; varem encaixar sens dirnos cap més paraula que la de despedida, que va ser á reveurer, qu' es la que os diu á vosaltres y fins á diumenge

En Patufet

GLOSAS

Arri, arri, cavallet,
anirém á Sant Benet.

Sant Benet es un besavi
qu' afalaga els infantons
y qu' els cmple de joguinas
de joguinas y petons.
Sant B. net te grans arrugas
y dos llavis somrisents;
San Benet ab son gayato
pega als nens queson dolents.
Fá sa barba pessigollas
quan petona als infantons
y té el cap ple de rondallas
y la bossa de bobons.
Del mantell li dú la qúa
un dels ángels aprenents
y el cenyeixen tres corones,
tres corones resplandents.
Parat, parat, cavallet,
que s' adorm el teu genet.

PEPET C.

Carta de'n Patarrell á "En Patufet"

—

Estimat PATUFET: ¡sembla que fa un any que has marxat del poble, ¡tant amichs qu' erám! jo no penso mes que ab tu y sobre tot, ab aquell día que 'l bou se't va menjar. Yo esperava qu' escriurías, pero cá! Has de saber que me'n he pensat una, y es que vull venir á veuret, t' anyoro y estich molt trist, no sé ab qui jugar y fer aquellas estremaliaduras que feyam. Ara procuro apendre forsa y á ser bon minyo, ¡fins estudio 'l francés! pero té ¡quina rabia! aquest día 'l mestre me va preguntar com se'n deya del fret en francés y, mira, 'l tenía al cap dels dits y no vaig recordarme'n. Ya se 'l *Pare nostre* de cap á peus, y l' altre día perque al ficarme al llit vaig dir: *Pare nostre qu' estás en Verdú*... perque 'l pare hi va anar á fira com cada any, la mare me va pegar, pero l'avi que ho escoltava va dirli: no li peguis, Tuyas, ¿no sabs que Deu está per tot? – y allavors me van fer un petó y vaig dormirme tot seguit.

Com que t'ho vull esplicar tot també 't diré que han fet batlle á en Pastetas, que ab prou feyna sab llegir, y per darse importancia de sabi, á tot arreu ha fet posar lletreros, pero uns lletreros que fan riure á tothom que tinga dos dits de front. ¿Sabs aquell camp en que hi té aquellas tomaqueras, que nosaltres sempre hi anavam á buscar grills?

donchs hi ha posat un avis que diu:

Qui vullgui menjar tomaquets que 'ls prengui del hort del devant, que aquets son propietat del senyor alcalde.

¿Que 't sembla, Patufet? com s' esplica! A la plassa major hi ha fet posar dos banchs ab un lletrero en cada un que diu:

Banch per seurer.

¡Pobre home!, deu creurers que tot hom es tan burro com ell! Si tu fossis aquí dalt n' hi tindriam de jugar alguna de crespa; tu que sempre barrinas pensa t' en una y escriume tot seguit. Tu sabs que Virell es un poblet tant petit que ni tenen cementiri y que tots los morts los tenen d' enterrar al nostre, donchs ara ja no es aixis, perque ell ha fet posar un lletrero molt gros á la porta mateixa del cementiri que diu:

D' ordre del senyor alcalde en aquest lloch no s'hi enterran mes que 'ls morts que viuhen en aquest poble.

Y no vull seguir amohinante perque tu deus tenir molta feyna si segueixes, com sempre, tan aficionat á fer trapasserías. Aquí dalt tots esperem noticias tevas; sobretot escriu á volta de correu á ton company que 't desitja molta salut y fortuna.

PATARRELL

Vall d' Aran 29 Janer 1904.

A sants y á minyons...

De criaturas com en Quiquet no crech pas n' hi hagin gayres. Alló es un argent viu, talment apar un cos gran, aquella pensa ni un home de lletres la posseheix.

Aixó sí, sempre 'l veureu atent en totas las conversacións que senti; ell tot ho escolta, tot ho mira y si tant l' hi convé fins s' atreveix á posar hi 'ls dits; de tot vol tréuren profit. Y l' en treu.

No fa gayre temps, tot just comensava á caminar y confegir algún mot, que la seva mare 'l va enviar á ca 'l adroguer á comprar dos centims de safrá.

Aixis que trepitjá 'l dintell de la porta ja demaná lo que volía.

Fugin del foch

¡Ah! las ratas dintre 'l rebost!

Ja us arreglaré jo, espereuvos.

—*Doz tempis de fefá.*

Lo dependent que ja veigé una fura en aquell baylet l' hi feu la següent pregunta:

—Pera qué 'l vols, nen?

—*Vez... pera tintar.*

—Pera pintar?... y qué vols pintar?

—*Vez l' escudeva.*

En Vicens, qu' aixis s' anomena 'l dependent, ja 'n tingué prou ab aquest petit detall, pera distreures á costas d' en Quiquet y haventlhi despatxat lo que demanava l' hi torná á preguntar:

— Com te dius?

— Quiquet. Respongué tot depresa.

—Y qué mes?

—Véz... Quiquet.

—Quin nom mes bonic!... Vols una galeta?

—*Tí, tí.*

En Vicens, del pot de las galetas ne tragué una y fentli obrir la boca l' hi engorjá á dins.

caure á las brases

Ara, ab el gat a dintre, ja ballareu.

Batua el mon dolent, jo soch qui ballo.

Satisfet y content com un ginjol, en Quiquet, se 'n aná, tot cama-tort ab las calssetas curtas obertas del mitj y bo y ensenyant la ceba. Pera que no l' hi caiguessen la seva mare l' hi posá per elastichs una beta negra que l' enganxava á n' el botó del costat esquer del darrera passantlhi per l' espatlla l' hi anava á n' el del costat dret del davant. ¡Qu' estava bé aixis!

Desd' allavors, que tot sovint anava á ca 'l adroguer y una volta l' havian servit, ja se sabía, ell tenía de demanar l' acostumada galeta, fins que lo dependet pera provarlo, un día l' hi digué:

—Mira Quiquet, lo día que 'm tornis á demanar la galeta no te la daré, si no me la demanas, sí que te la daré.

—*Meno..* . Contestá tot sorpres, per l' imprevista advertencia.

A l' endemá, 'l dimoniet, se

tornà á presentar á la botiga y demana:

—*Tin tempis* de *tafé* en *gá* y deu de *suque* de *tagós*.

En Vicens, feu lo sórt.

Y insintint tornà á cridar:

—*Vitentet* que no 'm *tens*? *Tin* de *tafé* en *ga* y deu *suque* de *tagós*.

—Ah!... Es tu Quiquet?

—*Ti*, home.

L' hi despatxá 'l café y 'l sucre y exprés per veurer que faría, no l' hi digué res mes y se 'n aná á rodar lo molinet del café.

En Quiquet vejent que no l' hi dona la galeta puig no l' havía demanada se 'n anava tot motxo y tristoy, quan de sopte, al anar per eixir, se gira en sech y diu molt seriós:

—*Vitentet*, oy que no te n' hi demanat *tap* de galeta?

Y... *Asants y á minyos no 'l prometis si no 'ls dons.* En Vicens no tingué altre resposta que donarlhi la galeta y d' aquell día ensà que no ha provat pas mes d' atraparlo.

Nap-Buf

de Isop

La cigala y la formiga

En lo temps del hivern, la Formiga s' estava al sol y treya lo blat que en lo temps del estiu havía replegat. La Cigala, arribant á ella ab fam, pregantli que li donés un poch d' aquell blat perque no moris, á la qual digué la Formiga: amiga, ¿qué feres en lo estiu? Respongué la Cigala: No haguí espay pera collir lo grá, perque anava per las montanyes cantant. La Formiga, rientse d' ella y mo-

vent son blat en sa casera, digueli: Si cantares en lo estiu, demana ara en lo hivern.

Aquesta faula mostra 'l peresós que travalle quant pot y 'á temps, perque aprés, faltantli que menjar, no demane als altres, los quals ans se enujen d' ell, que no li darían res.

Lo peresós, tot temps es menesterós.

DE NOYETS Y NOYETAS

Cavallet de St. Benet

Aquest joch se fa á las criaturas quant encara son molt petitets, per las personas grans.

Los pares ó los avis posant una cama sobre l' altre hi assenthen sobre el seu peu al nen cama assí cama allá aguantantlo per las mans ó á la nena, assentada de costat y agafantli el bras per no caure y fent moure lo peu imitant lo saltiró que fa ferlo cavall á qui hi munta, van cantant:

Arri, arri cavallet
anirem á Sant Benet
comprarem un pa de set
per sopár, per dinar
per la teta, teta, teta,
per sopar, per dinar
per la teta no n' hi ha.

També en lloch de dir la teta s' anomena el nom del nen ó nena al qui 's fá 'l joch y, al acabar se fá ferli un saltiró ben gros.

Aquest joch es molt bonich y distreu á las criaturas petitas á la vegada que 'ls dona idea de la manera de anar á cavall, per això recomena á las personas de major edat hi entretinguin als petits.

En Set-ciencias

No sembla sino que á Barcelona sempre siga festa. Aneu al Parch y sempre hi trovareu gent encantada mirant las feras, prenent lo sol las altres y passejant ó aburrintse las demés. També hi trobareu bon nombre de companys nostres tirant pa als peixos y á las ocas, acompa-

nyats de las corresponents *niñeras* que moltas vegadas desempenyan lo paper de l' oca y el peix, menjantse el berenar dels nins, que distrets ab sos ignocents jochs, no 's recordan de la minestra, y entretinguts fent castells en la sorra no s' adonan de que 'ls budells els roncan y ni 's ficsan en que mentres van cap á casa, la minyona ha fet amistats ab un soldat fill del poble d' ella; que mentres van de retiro tant ella com el soldat no han deixat d' escurarse las dents per haverse engolit bonament el requisit que ab tant de cuydado la mare havía preparat pera 'l seu fillet.

Pero deixemnos de caborias y anem al grá. ¡Ab quanta ilussió espero las tardas dels dijous! Com que faig festa al col·legi, casi sempre vaig á passar un rato al *Circo Ecuestre*, que hi surten ùns pallassos que fan riure d' alló més ¡Y quin pet de bufatadas y de cops que's plantan, companys; sembla que ho donguin! Allá hi ha de tot, un cavall que segueix lo compas de la música y balla 'l wals com una persona gran, ùn gos vestit de nena ab vano, sombrero y ab més enteniment que cap persona, des prés micos vestits de jokey y de cuyners, un cavallet petit que li donan sopas y li posan un pitet y tot perque no s'embruti. Vaja, á mí 'm sembla qu' aquestas bestias deuhen anar en algún estudi que 'ls ho ensenyan de fer totas aquestas cosas, y que no s' equivocan, no, com que cada dia 'ls fan estudiar y si no saben la llissó los fan anar al llit descalsos y sense sopar. També hi han duas noyas que saltan y ballan á sobre d' un fil de ferro sense trencarlo, un que fa tamborellas á dalt de cavall, y sis germanas que fan las forsas; ¡que 'n saben, noys! Y també hi ha un home que trenca plats ab el cap, pero me van dir que 'ls hi feyan pagar, ¡y ben fet! dich jo, qui trenca paga. Ara ja ho sabeu, á riure cap al Tívoli.—CRISTÓFUL.

Com veyeu no tant sols procuro cercarvos distracions

y bonichs entreteniments, si que tambe no vos mancarán cosas que vos il·lustrin, per aixó comenso avuy á publi car una Faula d' Isop á la que 'n seguirán d' altres y mes cosas encare de sabis escriptors que pugan ser útils pera la vostre instrucció.

—Al amich Manelet de Vich li faig á saber que m' agrada molt pensi ab mi, pero li recomano no posi lo meu nom en los trevalls que envihi, los que si escaunen be al Periodich ja 'ls publicaré pero firmi 'ls ab nom seu.

—Ay! senyor Grau la tendencia de las sevas «Amoretas» no m' escauhen prou, busqui altres temas per EN PATUFET.

ENDEVINALLES

—

ESPAVILAMENTS

Ab las xifras 0, 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9 entranthi totas sense repetirne cap, compondrer dugas cantitats enteras ó fraccionarias que restadas donguin zero.

Será mereixedor del premi el que trobi més solucions á n' aquest problema.

XARADA

-¿Crida molt fort ton *primer*?
me deya 'l cassadó Espona.
-¡*primer*! li vaig contestar
y vaig afegir:—¡*segona*!
Satisfet ell va respondre.
-Mon *primer* crida en excés
y vaig acabar dihentli.
Pero un *total* crida mes.

GANAPIA

ENDEVINALLA

No 'l tinch ni 'l vull tenir, pero si 'l tingués no 'l donaría ni per un milió de duros.

¿Qu' es aixó?

Solucions

—

Las del núm. 1, son:
Endevinallas: **Lo comich Lo dentista.**

—

La falta d' espay 'ns priva en aquet número posar 'ls noms del premiats; ho farem en el vinent.

El nen ó nena que encerti aquestas tres endevinalles y envihi la solució á la redacció de EN PATUFET junt ab los noms, edat y domicili, li enviaré 'l periódich de franch tot l'any.

IMPREMPTA, DIPUTACIO, 214, BARCELONA

Visitas d' "En Patufett"

Cumplint com un bon minyó
també 't vinch á visitar
y á ferte saber qui só
perque 'm pugas estimar.